

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004224

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-12-2025

Статус: Відмінена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Червонна Надія Василівна

2. Nadiya V. Chervonna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4499-5399

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Стоматологія

Дата захисту: 20-01-2026

Спеціальність за освітою: Стоматологія

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11453

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.55, 76.29.55.05

Тема дисертації:

1. Оптимізація оклюзійної корекції при комплексному лікуванні захворювань тканин пародонту
2. Optimization of occlusal correction in the comprehensive treatment of periodontal tissue diseases

Реферат:

1. У межах дисертаційного дослідження здійснено теоретичне узагальнення та обґрунтовано новий спосіб вирішення важливої проблеми ортопедичної стоматології – оптимізації лікування осіб із генералізованим пародонтитом. Після попереднього скринінгу обстежено 106 пацієнтів - 82 пацієнтів дослідної групи і 24 пацієнтів контрольної групи (середній вік становить 40- 50 років). Поділ на групи здійснювали залежно від стадії генералізованого пародонтиту, а поділ на групи - залежно від методу лікування - аналоговий чи за допомогою планування в Exocad. Група 1: з генералізованим пародонтитом 1 ступеня тяжкості за умов безперервного зубного ряду. 1a дослідна підгрупа складалася з 21 (22,2%) пацієнтів, яким проводили планування ортопедичного лікування пацієнтів за допомогою програми Exocad. 2b дослідна підгрупа складалася з 19 (20,1%) пацієнтів, яким проводили вибіркоче пришліфовування та домоделювання оклюзійних поверхонь зубів традиційним методом за допомогою діагностики гіпсових моделей в

артикуляторі. Група 2: з генералізованим пародонтитом 2 ступеня тяжкості за умов безперервного зубного ряду. 1a дослідна підгрупа складалася з 22 (23,3%) пацієнтів, яким проводили планування ортопедичного лікування пацієнтів за допомогою програми Exocad. 2b дослідна підгрупа складалася з 20 (21,2%) пацієнтів, яким проводили вибіркове пришліфовування та домодельовання оклюзійних поверхонь зубів традиційним методом за допомогою діагностики гіпсових моделей в артикуляторі. Контрольну групу склали 24 (25,4%) практично здорових осіб без захворювань тканин пародонта з безперервним зубним рядом. У рамках дисертаційної роботи використані такі методи дослідження: клінічні, рентгенологічні, аналіз діагностичних моделей в артикуляторі, комп'ютеризований аналіз оклюзійних контактів за допомогою апарату TScan III, поверхнева електроміографія жувальних м'язів за допомогою апарату BioEMG I, статистичні методи аналізу та обробки даних клініколабораторних досліджень. При застосуванні тільки традиційного методу лікування, такого як вибіркового пришліфовування зубів в артикуляторі, спостерігається менш виражений і менш стійкий клінічний ефект, скорочується термін ремісії, що проявляється у посиленні кровоточивості ясен, збільшенні глибини пародонтальних кишень $0,2 \pm 0,03$ мм, втрати прикріплення на $0,8 \pm 0,03$ мм, а ступеня рухливості зубів на $0,6 \pm 0,07$ уе у віддалені терміни після лікування. А при застосуванні аналогового методу – планування лікування в програмі Exocad отримали кращі результати для нормалізації функціональної оклюзії. Лікувальний ефект через рік після лікування виявлявся нижчим ступенем кровоточивості ясен, зменшенням глибини пародонтальних кишень на $1,2 \pm 0,07$ мм та ступеня рухливості зубів на $1,5 \pm 0,04$ порівняно з показниками до лікування, при цьому не спостерігали збільшення втрати клінічного прикріплення ясен. Ці зміни відбувалися і натомість поліпшення мікроциркуляції як зменшення діаметра капілярів перехідного відділу на $2,9 \pm 0,05$ мкм. Перевагу планування лікування пацієнтів в цифровому форматі можна пояснити усуненням людського фактора неточності, більш точними моделями, які в віртуальному артикуляторі можна чітко оглянути і аналізувати, точним відображенням оклюзійного навантаження. Практичне значення отриманих результатів. Завдяки даним нашого дослідження було оцінено стан оклюзійних контактів у пацієнтів при захворюваннях тканин пародонта та вивчено вплив на нього різних видів шинуючих конструкцій. Визначено ефективність різних методик вибіркового пришліфовування зубів у пацієнтів із захворюваннями тканин пародонта та уточнити показання для його проведення. Нами розроблений алгоритм оклюзійної корекції при захворюваннях тканин пародонта з урахуванням клініко-функціонального стану зубощелепного апарату та пародонтального статусу. Визначено оптимальну конфігурацію оклюзійної площини при незнімному та знімному зубному протезуванні у хворих на пародонтит. удосконалення протоколів лікування та профілактики захворювань тканин пародонта дозволить покращити результати лікування та сприятиме покращенню якості життя хворих на генералізований пародонтит.

2. Within the framework of the dissertation research, a theoretical generalization was made and a new way of solving an important problem in prosthetic dentistry was substantiated - optimizing the treatment of people with generalized periodontitis. After preliminary screening, 106 patients were examined - 82 patients experimental group and 24 patients of the control group (average age is 40-50 years old). Division into groups was carried out depending on stages of generalized periodontitis, and division into groups - depending on method of treatment - analog or by means of planning in Exocad. Group 1: with generalized periodontitis of the 1st degree of severity under the conditions of a continuous dentition. The 1a experimental subgroup consisted of 21 (22.2%) patients who underwent planning of prosthetic treatment of patients using the Exocad program. The 2b experimental subgroup consisted of 19 (20.1%) patients who underwent selective grinding and remodelling of the occlusal surfaces of the teeth by the traditional method according to the diagnostic method of plaster models in the articulator. Group 2: with generalized periodontitis of the 2nd degree of severity under the conditions of a continuous dentition. The 1a research subgroup consisted of 22 (23.3%) patients who underwent planning of prosthetic treatment of patients using the Exocad program. 2b research subgroup consisted of 20 (21.2%) patients who performed selective polishing and modeling occlusal surfaces of the teeth by the traditional method according to diagnostics of plaster models in the articulator. The control group consisted of 24 (25.4%) practically healthy persons without periodontal tissue diseases with a continuous dentition. The following research methods were used: general clinical, X-ray, analysis of diagnostic models in the articulator, computerized analysis of occlusal contacts using

the T-Scan III device, surface electromyography of masticatory muscles using the BioEMG I device, statistical methods of analysis and data processing of clinical and laboratory studies. When using only a traditional method of treatment, such as selective grinding of teeth in the articulator, a less pronounced and less stable clinical effect is observed, the period of remission is shortened, which is manifested in increased gum bleeding, an increase in the depth of periodontal pockets by 0.2 ± 0.03 mm, loss of attachment by 0.8 ± 0.03 mm, and the degree of tooth mobility by 0.6 ± 0.07 ue in the long term after treatment. And when using the analog method - treatment planning in the Exocad program, better results were obtained for the normalization of functional occlusion. The therapeutic effect one year after treatment was manifested by a lower degree of bleeding gums, a decrease in the depth of periodontal pockets by 1.2 ± 0.07 mm and the degree of tooth mobility by 1.5 ± 0.04 compared to the indicators before treatment, while there was no increase in the loss of clinical gum attachment. These changes were accompanied by an improvement in microcirculation as a decrease in the diameter of the capillaries of the transitional section by 2.9 ± 0.05 microns. The advantage of planning the treatment of patients in a digital format can be explained by the elimination of the human factor of inaccuracy, more accurate models that can be clearly viewed and analyzed in the virtual articulator, and the accurate display of the occlusal load. The scientific novelty of the obtained results. Thanks to the data of our study, the state of occlusal contacts in patients with periodontal tissue diseases was evaluated and the influence of different types of splinting structures on it was studied. The effectiveness of various methods of selective grinding of teeth in patients with periodontal tissue diseases was determined and the indications for its implementation were clarified. We have developed an algorithm for occlusal correction in periodontal tissue diseases taking into account the clinical and functional state of the maxillofacial apparatus and periodontal status. This research defined the optimal occlusal plane parameters for fixed and removable dentures in patients diagnosed with periodontitis. Enhancement of therapeutic and preventive strategies for periodontal tissue disorders will lead to more favorable clinical outcomes and a significant improvement in the quality of life of patients with generalized periodontitis.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Proschenko A, Proschenko N, Reshetnyk L, Zelinskaya N, Chervonna N, Melnychuk T. Indicative features of tissue and microbial sensitization in the pathogenesis of generalized parodontitis associated with rheumatoid arthritis. Med. perspekt. [Internet]. 2024Jun.28 [cited 2025Oct.29];29(2):168-74.
- Stanislav Y. Vefelev, Nina S. Proshchenko, Olena O. Astapenko, Nadiya V. Chervonna Analysis of neuromuscular and occlusal characteristics of the dentition in patients with temporary fixed orthopedic construction on dental implants in case of complete loss of teeth in one of the jaws. Wiadomości Lekarskie 2025;(5):1118-1124 DOI: <https://doi.org/10.36740/WLek/205384>
- Chervonna N, Proschenko A, Proschenko N. Occlusal therapy in patients with temporomandibular joint dysfunction and occlusal and articulatory disorders. USMYJ [Internet]. 2024Sep.30 [cited 2025Oct.29];149(3):12-8.
- Proschenko A, Zelinskaya N, Proschenko N, Reshetnyk L, Chervonna N, Bida O. Peculiarities of the format of genetic blood systems in patients with oral lichen planus. Med. perspekt. [Internet]. 2024Oct.16 [cited 2025Oct.29];29(3):128-37.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

Червонна Н. В., Прощенко А. М., Прощенко Н. С., Решетник Л. Л., Зелінська Н. А. Спосіб оцінки ліпідних порушень у хворих на генералізований пародонтит I–II ступеня, хронічного перебігу із нервовою анорексією: пат. 155436 Україна; заявл.18.08.2023; опубл. 28.02.2024, Бюл. № 9.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0106U002347

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прощенко Андрій Миколайович
2. Andriy M. Proshchenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6368-0440

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Біда Віталій Іванович
2. Vitalii I. Bida

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1786-2032

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Копчак Оксана Вікторівна

2. Oksana V. Korchak

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3244-2041

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватний вищий навчальний заклад "Київський медичний університет"

Код за ЄДРПОУ: 16478809

Місцезнаходження: вул. Бориспільська, Київ, 02099, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терещук Олена Георгіївна

2. Olena H. Tereshchuk

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2472-1526

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Воловик Ірина Анатоліївна

2. Irina A. Volovyk

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2063-0758

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Коленко Юлія Геннадіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Коленко Юлія Геннадіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Паливода Роман

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна